

Ali nam bo uspelo znižati stojnine ?

Samo v letu 1962 smo plačali stojnine in odškodnine za okvarjene vagonne preko 210 milijonov dinarjev. Za toliko je bil tudi manjši naš dohodek. Ker je poleg stojnine treba plačati tudi samo razkladanje kot samostojni strošek, je predvsem važno kdaj vagonne razložimo? Takrat, ko je vagon že v stojnini ali prej. Splošno pomanjkanje vagonov je položaj še poslabšalo. Železnica je podvzela ostreje mere, vse z namenom, da se vagoni čim hitreje vračajo v obtok. Tudi pri nas ne moremo tako naprej, saj bomo kmalu na stojnini »zapravili« 5 % osebnih dohodkov. Saj razložimo končno vse kar pride, samo vprašanje je

kdaj. Cilj je, doseči pravočasnost. Tu pa je ključ rešitve in ne smemo odlašati. Prav s tem namenom so člani CDS na zadnjem zasedanju posvetili problemu stojnin posebno pozornost. Obravnavali so predlog, katerega uresničitev obeta določeno izboljšanje. Sredstev za to ni treba iskati. Doslej plačana stojnina, ki nam grozi tudi v prihodnje, je zadostna rezerva, spremeniti je treba le uporabnika. Predlog je bil v celoti upoštevan in sprejeti važni sklepi:

Že večkrat smo govorili, da bi strošek stojnin moral bremeniti enoto, kjer nastaja, vendar je ostalo le pri besedah. Sedaj je položaj zrel, saj znižanje tako visokih

stojnin, ki je vsekakor možno, predstavlja lepo stimulacijo. Prvi ukrep je torej prenos stroškov stojnin na ekonomske enote, kar predstavlja obenem tudi materialno osnovo za vse druge ukrepe. Za leto 1963 bo prenešeno (nadaljevanje na 2. str.)

ŽELEZAR



GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE
J E S E N I C E

JESENICE, 13. JULIJA 1963

ŠTEVILKA 28/V.

Maršrutni vlaki za prevoz železne rude iz Ljubije

Zaradi pomanjkanja železniških vagonov in da bi zagotovili redni dovoz železne rude, je bil dne 5. julija letos na Jesenicah sklenjen dogovor med Rudnikom Ljubija, železnico in našim podjetjem o poskusnem prevozu rude z maršrutnimi vlaki. Maršrutizacija je namreč plansko nakladanje, odpremljanje in razkladanje blaga, sklenjeno med odpošiljateljem, železnico in prejemnikom. Količine prevoženega blaga pa morajo ustrezati za poseben vlak, v našem primeru 32 železniških vagonov. Pri tem pa moramo vedeti, da je pri maršrutni odpremi blaga železnica dolžna skrbeti za pravočasen prevoz in dostavo praznih voz za nakladanje, da lahko odpošiljatelj odpremlja določene količine v določenem razdobju.

Maršrutizacija je torej najpopolnejša metoda prevoza blaga. Blago prevažamo z direktnimi vlaki od odpreme do namembne postaje takoj po naložitvi. Jasno je, da imata pri tem odpošiljatelj kot prejemnik velike koristi, ker imajo maršrutni vlaki prednost pred ostalimi prevozi.

Naše podjetje bo tako dobivalo redno dnevno po dve garnituri rude ali okrog 64 vagonov. Seveda pa smo pri tem morali prevzeti tudi določene obveznosti, kljub vsem težavam, ki bodo nastopile pri razkladanju. Maršrutni vlak je treba namreč razložiti v sedmih urah. Prva garnitura prispe v Železarno ob

5.30 uri in je treba prazne vagonne izročiti železnici že ob 13. uri, druga garnitura pa ob 16. uri, vozove pa moramo vrniti ob 23. uri. Jasno je, da je to zelo kratek razkladalni rok in da bo potrebno veliko truda in naporov vsega kolektiva. Po sklepu CDS

(nadaljevanje na 2. str.)

Slavje na Vodiški planini

Okrog 8000 ljudi je na dan borca, v četrtek, 4. julija, prisostvovalo na Vodiški planini osrednji proslavi, združeni z otvoritvijo novega partizanskega doma. Točno ob 10. uri dopoldne se je začela slovesnost. Za »Internacionalo« mešanega pevskega zbora »Franceta Prešerna« iz Kranja je udeležence pozdravil predsednik pripravljalnega odbora Ivan Bertonec-Johan. Ko je na kratko orisal pomembne boje in dogodke na Jelovici v času NOB je dal besedo zveznemu podsekretarju za industrijo Vinku Hafnerju.

Med govorom tov. Hafnerja so športna letala alpskega letalskega centra iz Lesc preletela Jelovico. Za zaključek pa so pevska zbora iz Kranja in Kroke ter godba na pihala iz Kranja in recitatorji kranjske Svobode izvedli

kulturni spored. Toda slavje s tem ni bilo zaključeno. V lepem sončnem vremenu se je nadaljevalo v pozno popoldne. Za veselo razpoloženje so skrbeli Veseli planšarji.

Kot smo že omenili, je osrednji proslavi dneva borca na Vodiški planini, združeni z otvoritvijo novega partizanskega doma, prisostvovalo okrog 8000 ljudi, med njimi več kot polovica nekdanjih borcev, ki so ob ponovnem srečanju obujali spomine na težke čase, na nepozabne dogodke, na herojsko borbo za svobodo.

Udeleženci proslave so si ogledali tudi novi partizanski dom, ki ne bo samo okrevališče in planinska postojanka nekdanjih borcev, ampak tudi spomenik naši revoluciji kot je v svojem govoru poudaril tov. Ivan Bertonec.

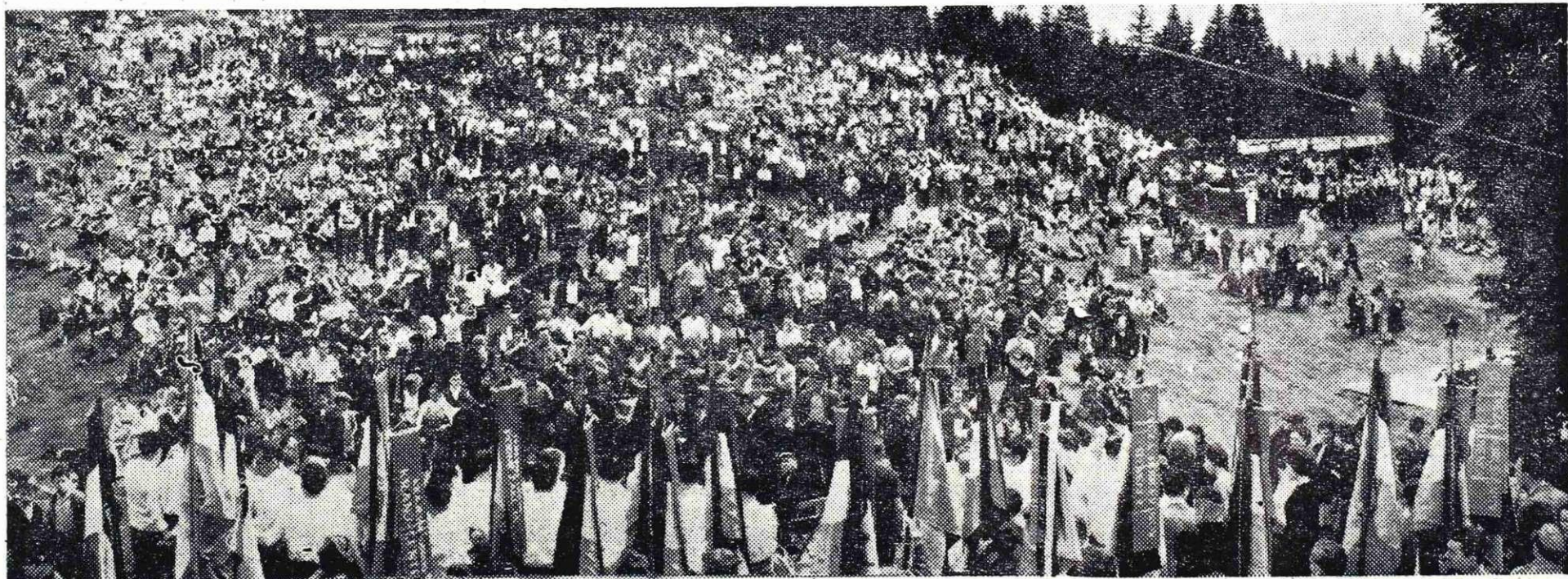
Naši uspehi v I. polletju

Družbeni plan v skupni proizvodnji smo izpolnili v I. polletju 95,5 %, plan blagovne proizvodnje pa prekoračili za 2,1 %.

Topilnice so izpolnile plan skupne proizvodnje samo z 92,6 %. Skupni primanjkljaj znaša 18.899 ton proizvodnje. V tej enoti plana nista izpolnila martinarna in plavž.

V valjarnah so družbeni plan za prvo polletje izpolnili v skupni proizvodnji z 99,3 odstotka, v blagovni proizvodnji pa s 104,5 odstotka. Družbeni plan so izpolnili v valjarni 1300, žični valjarni in jeklovleku.

V predelovalnih obratih so izpolnili družbeni plan za prvo polletje v skupni proizvodnji samo s 95,5 %, plan blagovne proizvodnje pa s 93,9 %. Noben obrat ni izpolnil družbenega načrta, najbolj se mu je približala cevarna, ki je dosegla 99,4 %.



Okrog 8000 ljudi se je zbralo v četrtek, 4. julija na Vodiški planini in slovesno praznovalo dan borca

Ali nam bo uspelo znižati stojnine ?

(Nadaljevanje s 1. str.)

100 milijonov, in to na enote, ki imajo običajno preko 1 milijon letne stojnine. S prenosom pa postane stojnina že skrb ekonomske enote, zato je tudi prihranek last ekonomske enote, 15 % prihranka je namenjeno kritju družbenega prispevka, ostanek pa ekonomska enota porabi v enakem razmerju za povečanje razkladalnih tarif in za izboljšanje razkladalnih zmogljivosti.

Da bi ekonomska enota ta cilj tudi dosegla, je nujno treba povečati sedanjo stimulacijo za razkladanje vagonov, predvsem za prostovoljce. Tu ne pomaga nikakršno prepričevanje, le če bo posameznik zadovoljen z materialnimi priznanji, bo na razkladanje prišel. Trenutno je dogovorjeno, da bodo sedanje tarife povečane za blizu 50-100 %. Tako bo od 1. julija naprej plačana tona koksa 60 namesto sedanjih 40 dinarjev. Tudi razkladanje na transportu bo stimulirano v enakem razmerju, za nekatere materiale pa tudi več. To pomeni za naše zunanje sodelavce lepo priložnost za dodatni zaslužek.

Tretji ukrep pa je uvedba posebne premije za tiste vagon, ki bodo vrnjeni v obtok pred določenim rokom. S tem, da vagon vrnemo v predpisanem roku ali prej, zmanjšujemo sebi stojnine, železnici pa omogočimo čimvečji obtok razpoložljivih vagonov. Ta premija je kolektivna, deli pa se med ekonomsko enoto, v kateri je bil vagon razložen in prometom, ki mora predvsem skrbeti za hitro manipuliranje, in sicer 70 % enoti, v kateri je bil vagon razložen in 30 % prometu. Višine premije in pogojni čas, v katerem mora biti vagon vrnjen železnici, pa so odvisne od mest razkladanja in razkladalnih možnosti.

Tako bo znašala skupna premija:

500 din za vsak vagon, ki bo zapustil Hrenovco prej kot v 5 urah,

500 din za vsak vagon, ki bo zapustil ostali teritorij železarne prej kot v 7 urah,

200 din za vsak vagon, ki bo zapustil Javornik prej kot v 5 urah. Že sedanji podatki kažejo, da zapusti Železarno prej kot v 5 urah čez 1000 vagonov mesečno, torej gornja premija ni nedosegljiva stvar, pač pa realna možnost pridobitve sredstev, ki jih enota lahko uporabi za osebne dohodke.

Nakazani ukrepi pa so le prvi korak k reševanju tega perečega problema. Nadaljnjo pobudo bodo prav gotovo podvzele tudi ekonomske enote same. Na plavžu bodo kot prvi uvedli posebno premijo za redne delavce, ki bodo razkladali posebne vlake z rudo, tako da se bodo vrnili v obtok v 7 urah ali še prej. Poleg tega pa še posebno premijo žerjavovodjem, ki v taki garnituri ne bodo poškodovali več kot 4 vagonov.

Prvi koraki so torej izvršeni. Ob sodelovanju vseh, ki kakorkoli lahko vplivajo na čimboljšo organizacijo razkladanja ali manipulacije z vagoni pa upam, da tudi pričakovani rezultati ne bodo izostali.

S. M.

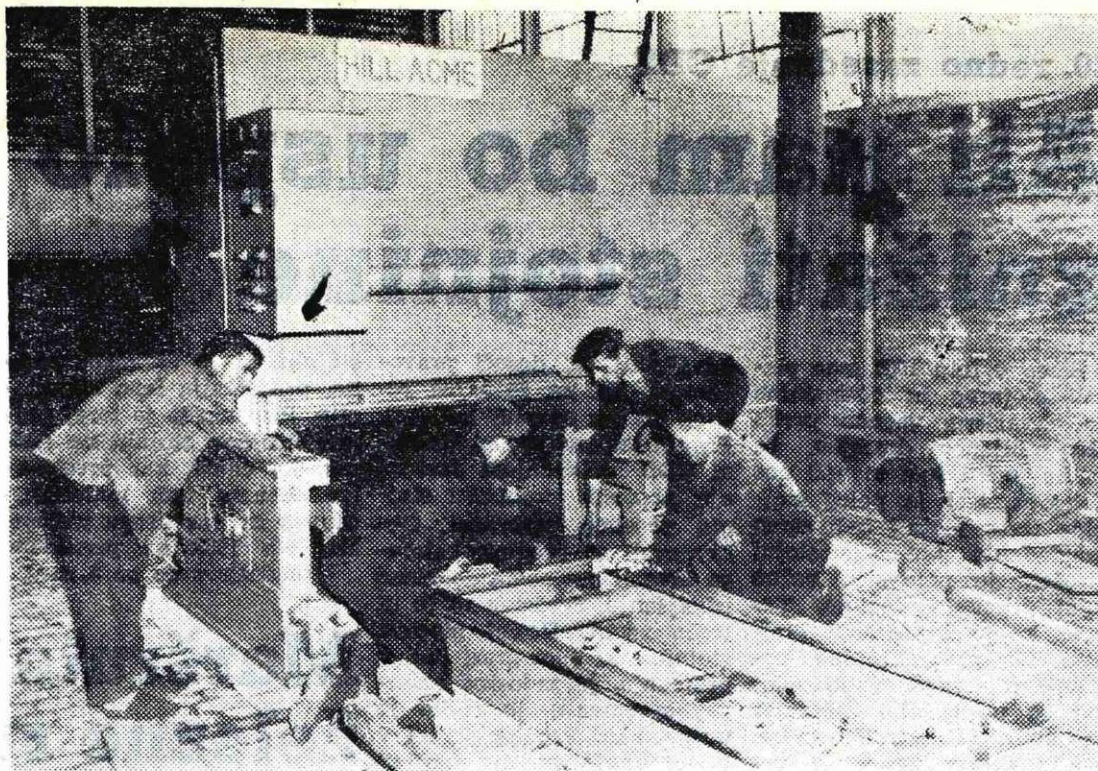
Maršrutni vlaki za prevoz železne rude iz Ljubije

(nadaljevanje s 1. strani)

bodo posebno prizadevni delavci deležni tudi posebne premijskega nagrajevanja. Vedeti moramo namreč, da je tudi železnica s tem prevzela določeno breme, ko nam je kljub velikemu pomanjkanju železniških voz tako le zagotovila reden dovoz potrebnih surovin. Pri tem pa je dala tudi takoj vedeti, da si mora železarna čimprej kupiti lastne vagona za prevoz rude, sicer bo ta dogovor nehal veljati 1. januarja 1964, naj-

pozneje pa 1.1.1965. Zato je tudi naša dolžnost, da tudi mi železnico podpiramo pri njenem prizadevanju, sebi pa zagotovimo nemoteno obratovanje in to zlasti v zimskem času, ko nam vedno primanjkuje surovin, obenem pa plačujemo težke milijone za nastale stojnine zaradi zmrzlin.

Prvi maršrutni vlak je prišel v našo železarno 9. julija ob 9.30, druga garnitura ob 23.45. Železniški vagoni so bili pravočasno razloženi in vrnjeni železnici v dogovorjenem roku.



Te dni so v adjustaži valjarne 1300 začeli z montažo novega stroja za poliranje prokron pločevine. To je prvi stroj, ki so ga pripeljali iz ZDA v okviru rekonstrukcijskega programa naše železarne.

Rekorden izvoz v juniju

V valjarni 1300 so izdali že 15 številčk »Novic«. V zadnji številki Novic so tudi rezultati proizvodnje za junij iz katerih je razvidno, da so plan vroče valjane pločevine dosegli s 96 %, plan gotovih izdelkov v adjustaži s 95 %, plan pocinkovalnice pa s 124 %. V juniju so odpre-

mili 4.041 ton proizvodnje, to pa pomeni, da so plan odpreme izpolnili s 103,5 %. V tem mesecu je bil dosežen tudi rekorden izvoz, saj so izvozili 500 ton dinamo pločevine in 200 ton pocinkane pločevine.

V juniju so imeli na progi 1300 tudi večjo okvaro pogonskega elektromotorja. Zaradi te okvare so zabeležili na trio ogrožju 42 ur zastoja. Ker je bil motor v zelo slabem stanju računajo, da bo popravilo trajalo tri do štiri tedne, zdaj pa obratujejo z rezervnim elektromotorjem, ki so si ga izposodili v hladni valjarni.

Kot v prejšnjih mesecih so tudi v juniju imeli precej težav zaradi pomanjkanja delavcev. Do normativa jim še vedno primanjkuje po spisku 47 ljudi, dnevno pa imajo več kot 100 delovnih mest nezasedenih. Poleg pomanjkanja delavcev imajo težave tudi z vložkom. Zaloge platin ni velika primanjkuje pa tudi kvalitetni vložek. Pred dnevi so začeli

tudi z montažo novega stroja za poliranje krom pločevine, ki so ga dobili v okviru programa rekonstrukcije iz ZDA. Poročali smo že, da bodo stroj za sortiranje dinamo in trafo pločevine namenili, zato bodo stroj, ki ne odgovarja odpremili na Madžarsko, računajo pa, da bodo že prihodnji mesec dobili nov stroj.

Popravek

V zadnji številki Železarja smo priobčili tudi izvešček iz poročila komisije za nagrajevanje o problematiki nagrajevanja. V tem članku je omenjeno kot da je o tej problematiki CDS že razpravljal, vendar na zadnjem zasedanju, ki je bilo 3. julija zaradi pomanjkanja časa te problematike niso obravnavali v celoti. Razpravljal pa bo o tej problematiki CDS na enem izmed prihodnjih zasedanj, takrat pa bomo lahko tudi poročali, kakšni so končno veljavni sklepi.

Uredništvo Železarja

Pismeno obvestilo o zagotovitvi kreditov za investicije

NADALJEVANJE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Ko boste prebirali moj današnji prispevek, upam, da bo dokončno odločeno vse, kar je v zvezi z gradnjo kisikarne, energetske postaje Bela, hladilne vode in vsemi drugimi energetskimi viri. Je pa prav gotovo skrajni čas, če že ne prepozno. Treba bo namreč še izdelati projekte objektov in jih tudi zgraditi. Dobavni rok za kisikarno

je pa mesec marec 1964 in več kot 2 meseca ne bo kisikarna potrebovala iz Amerike do Jesenic.

Za mazutno postajo na Jesenicah je sedaj vse čisto in bomo pričeli z gradnjo, ker imamo tudi že gradbeno dovoljenje.

Za lokomotivo, katero smo kupili pri podjetju »Djuro Djaković« javljajo, da je gotova. Ni pa čisto taka, kot je določeno po pogodbi. Če obrat ne bo pristal na prevzem lo-

komotive, ki ni docela izdelana po zahtevi, bodo seveda nastopile komplikacije.

Pri podjetju »Fabrika vagona Kraljevo« smo zaključili pogodbo za dobavo 21 livnih vagonov.

Gradnja tirnih naprav na »Beli« in nasipu je še v teku. S temi deli kasnimo, ker gradbeno podjetje »Gradiš« ni držalo svojih pogodbenih obvez in tudi ne kasnejših terminskih dogovorov. Mi bi sicer lahko s provizorično položitvijo tirov pospešili možnost dovoza z vagoni na gradilišče. To bi pa kasneje povzročilo dodatne stroške, ker bi definitivne tire morali še enkrat delati in še kasneje bi težje trpeli motnje, ki bi s temi deli nujno nastale. Julija pa bo prav zares končno povezava narejena. Takrat bomo pa lahko prepeljali na »Belo« tudi kup-

ljeno dvigalo iz ameriških viškov opreme, ki je podobno temu, ki že dela na montaži hal na Beli. Prav enako dvigalo bo služilo na haldi za zvrčanje žlindre in drugih odpadkov.

Meseca julija bomo pričeli tudi z gradnjo novega skladišča za mazi in goriva na haldi ter z gradnjo črpalke za nafto za oskrbovanje vozil, ki jo uporabljajo za pogonsko gorivo.

Za družbeni standard so oskrbljena sredstva za pričetek gradnje dveh stolpičev in dvanajstorčka. Izбира objektov oziroma vrste stanovanj ter lokacija je predložena v razpravo organom upravljanja. — Gradnja treh blokov na »Plavžu« poteka v redu in bodo vsi trije bloki letos jeseni pripravljeni za vselitev.

Proizvodnja v juniju

Izpolnitev po obratih

Ekonomska enota	Izpolnitev operativ. plana v %	
	skup. proizv.	blag. proizv.
plavž	103,2	
martinarna	81,0	
elektropeč	104,2	
livarne	107,8	86,1
opekarna	105,4	
topilnice	88,5	86,1
težka proga	101,3	87,1
lahke proge	103,9	85,5
žična valjarna	95,0	139,6
valjarna 2400	103,8	100,9
valjarna 1300	97,7	96,0
jeklovlek	94,3	94,7
valjarne	100,8	98,2
hladna valjarna	90,5	90,6
žičarna	88,2	77,6
žebļarna	86,0	85,5
cevarna	97,7	98,4
elektrodni oddelek	103,1	103,0
predeloval. obr.	90,6	87,4
železarna	93,6	96,0

Izpolnitev družbenega plana za I. polletje 1963

Izpolnitev po obratih

Ekonomska enota	Izpolnitev družb. plana v %	
	skup. proizv.	blag. proizv.
plavž	97,6	
martinarna	89,2	
elektropeč	108,6	
livarne	108,0	86,0
opekarna	102,3	
topilnice	92,6	86,0
težka proga	97,6	252,7
lahke proge	96,7	90,1
žična valjarna	100,7	79,8
valjarna 2400	99,6	100,8
valjarna 1300	105,8	105,3
jeklovlek	102,6	102,8
valjarne	99,3	104,5
hladna valjarna	95,8	95,8
žičarna	93,6	88,9
žebļarna	97,6	96,8
cevarna	99,4	100,2
elektrodni oddelek	91,9	91,7
predeloval. obr.	95,3	93,9
železarna	95,5	102,1

Ob koncu polletnega pregleda pa še nekaj pripomb k razpravam in komentarjem v kolektivih. Posamezniki menda širijo govorice, kako bi bila investicijska oprema kupljena v Evropi dosti cenejša kot je ameriška in da so za nakupe v Ameriki bili interesi posameznikov itd.

Vse prvotne ponudbe smo imeli zbrane iz evropskih držav. Za valjarne iz Zah. Nemčije, Anglije, za kisikarno iz Zah. Nemčije, Vzhodne Nemčije, Francije, za vlečne stroje iz Zah. Nemčije, Italije, Vzh. Nemčije in Madžarske, analogno tudi za drugo opremo, ki jo sedaj kupujemo v ZDA.

To, da je ameriška oprema dražja od prej predvidene, drži. To je težja oprema in tonaži in tudi po ceni 1 kg je dražja. Trdimo pa lahko, da

je najsodobnejša in da tudi druge evropske države, ki so industrijsko bolj razvite od naše in kjer smo imeli mi prej namen kupiti investicijsko opremo, kupujejo prav enako opremo kot mi v ZDA. Razumljivo imajo za to določene tehnične in ekonomske vzroke.

Vzrok, ki pa ni bil odvisen niti od našega podjetja še manj pa od posameznikov, nas je pripeljal na ameriško tržišče.

Jugoslovanska investicijska banka je imela z Export-Import banko v Ameriki že podpisano pogodbo o kreditu. V času, ko je bila uprava našega podjetja v razgovorih za najetje kredita v Angliji, za kar so bili že realni izgledi, nas je investicijska banka napotila v Ameriko s tem, da nam je dala na razpolago

Operativni načrt v juniju dosežen samo s 93,6 odstotka

V prvem polletju smo v juniju najslabše izpolnili operativni načrt. Tako smo skupno proizvodnjo dosegli le s 93,6 odstotka, blagovno pa nekoliko boljše oziroma s 96 odstotki. Glavni vzrok je v občutnem pomanjkanju delavcev v večini obratov, slabe proizvodnje v martinarni in drugih objektivnih težav.

V topilnicah so izpolnili operativni načrt v skupni proizvodnji z 88,5 odstotka, martinarna pa celo samo z 81 odstotki, ker so zadnji teden v juniju obratovali samo s petimi pečmi. Na elektropečih so izvedli glavna poletna remonta.

V valjarnah so presegli skupno proizvodnjo za 0,8 odstotka, dočim so v blagovni proizvodnji zaostali za 1,8 odstotka za planiranim načrtom.

EE konstrukcijska delavnica

Sestaviti je treba cenike

Na 9. redni seji DS EE konstrukcijski oddelek so razpravljali o nagrajevanju po ceniku, rezervnem skladu in pregledali sklepe zadnje seje.

Vsi navzoči člani DS so sodelovali v razpravi o delitvi osebnih dohodkov po ceniku. Najprej je obratovodja obrazložil kako bi to potekalo, nato pa so ostali člani povedali svoja mnenja in ugotovili, da je potrebno pripraviti cenike. Sicer so imeli nekateri pomisleke, da bo to težko, ker so cene še vedno nestabilne, toda sprejeli so predlog, da bodo izdelali cenike.

V razpravi o rezervnem skladu in tozadevnih sklepih CDS so ugotovili, da predstavljata člen 25. pravilnika o delitvi čistega dohodka zaviranje večje storilnosti in produktivnosti, ker EE ne smejo izplačati več kot 10% več od lanskoletnega povprečnega osebnega dohodka. Menijo da bo moral CDS še enkrat razpravljati o tem kako in kolikšna naj bo meja doseženih dohodkov za odvajanje v rezervni sklad. Sklenili so, da bodo izpla-

čali 15. julija sredstva iz rezervnega sklada, ki presegajo obvezni rezervni sklad za polletje.

Med raznimi problemi so obravnavali tudi disciplinske prekrške in ugotovili, da kadrovska služba uporablja za enake prekrške različna stališča in pri tem ni upoštevala sklepov DS EE konstrukcijske delavnice.

in niso obratovali na trojki 42 ur. Osnovni problem je pomanjkanje delavcev. Pomočnica in adjustaža obratujeta samo na 2 izmeni. Za izvoz so izdelali in odpremili 500 ton dinamno pločevine. V jeklovleku plana niso izpolnili zaradi nepravčasno dostavljenega vložnega materiala. Na lahkah progah jim je primanjkovalo delavcev. Tudi v čistilnici gredic so zaradi pomanjkanja delavcev povečala zaloga, da je znašala na koncu meseca že 1900 ton. Največ težav pa sta imeli pri sestavljanju dnevnega programa valjarna 2400 in težka proga in to zaradi občutnega pomanjkanja vložnega materiala, kar je za obratovanje valjarn občutno premalo z ozirom na ustrezajoči asortiment za izpolnitev programa. V predelovalnih obratih je operativni plan dosegel le elektroodni oddelek. V hladni valjarni več strojev ni obratovalo zaradi delnih okvar, glavnega remonta, pomanjkanja žveplene kisline. V žičarni pa je glavni vzrok pomanjkanje delavcev. Tudi v žebļarni so imeli težave s pomanjkanjem delavcev in sicer predvsem v čistilnici, tako da so morali začasno ustaviti žebļarske stroje in delavce premeščati v čistilnico. Tudi v cevarni niso izpolnili plana zaradi pomanjkanja delavcev. Na malih varilnih strojih so izgubili 46 ton proizvodnje.

Obvestilo

Obveščamo vse člane kolektiva in upokoјence železarne Jesenice, da bo mala prodaja v bodoče vpisovala interese za nakup žganega apna. Prijave bomo sprejemali v prodajnih dnevih: za Jesenice vsak torek in petek od 9. do 12. in od 14. do 16. ure na Jesenicah v pokojninskem zavodu. Za Javornik vsako sredo na Javorniku od 10. do 12. in od 14. do 17. ure v vratarnici pri glavnem vhodu. Prednost bodo imeli interese z gradbenim dovoljenjem. To obvestilo ne velja za tiste interese, ki so že vpisani pri tov. Jelovčanu na apnenici.

Referat za malo prodajo

del svojega že podpisanega kredita, namenjenega za investicije v višini 15 milijonov dolarjev.

Druge razprave pravijo, da potekajo o tem, kako so vsklajene proizvodne kapacitete. Za sedaj še vedno tako, kot jih je potrdil delavski svet podjetja pri razpravi o rekonstrukciji v podjetju. Če bi pa kjer koli nastopila izprememba, bo kolektiv podjetja o tem gotovo obveščen, ker je samo CDS pristojen za potrjevanje izprememb investicijskega programa.

Kaže pa, da nekateri v podjetju ne verjamejo temu, o čemer razpravljamo in kar poročamo na zasedanjih organov delavskega upravljanja. Kaže, da verjamejo še manj temu, o čemer pišemo in vas redno obveščamo v železarni. Vzemite prejšnja poročila in prispevke. —

Oglejte si gradnjo, primerjajte poročila, o katerih je razpravljala CDS. Predvsem pa, oglejte si, kaj se dogaja v podjetju na posameznih gradbiščih, pa boste videli, da je res to, o čemer pišemo. Še pred enim letom so vztrajno krožile govorice, da planiramo teren na »Beli« za »nogo metno igrišče«, češ da tam ne bo nikoli tovarne. Pa še mnogo drugega je krožilo po obratih, avtobusih in gostilnah.

Nekateri imajo, žal, menda bolezen, da zaradi uveljavljanja svoje »važnosti«, skušajo na vsak način trditi nekaj, kar ni niti zdravo in kar ustvarja docela napačno orientacijo pri posameznikih v podjetju. Mislim, da je čas, da s tem prenehajo in da je odvisno od nas vseh, da jim takšno početje preprečimo.

Inž. Milan Marolt

Kako odpraviti čakanje v naših kantinah?

S 1. junijem so v naši železarni začele obratovati kantine, kjer člani kolektiva lahko dobijo malice za denarne bone, lahko pa jih plačajo tudi v gotovini. Nov način razdeljevanja malic v železarni se bistveno razlikuje od toplega obroka, ki smo ga prejeli do sedaj. Odločili smo se, da v današnji reportaži posredujemo nekaj mnenj tistih naših sodelavcev, ki v kantinah redno kupujejo malice ter mnenja delilk in vodstva, kateremu je poverjena organizacija razdeljevanja malic skladno s sklepi, ki so bili sprejeti na zasedanjih organov delavskega samoupravljanja.

V naši železarni imamo 9 kantin, v katerih člani kolektiva lahko kupujejo malice, bodisi topla ali pa hladna jedila. Ker sedanji način razdeljevanja malic predstavlja nekakšno novost na področju prehrane delavcev in uslužbencev znotraj samega podjetja, smo slišali že precej pohvalnih in tudi nekaj kritičnih, dobronamernih pripomb. Namen današnje reportaže je, da poizkušamo vsaj z nekaterimi podatki, ki smo jih zbrali v jedilnicah, v obratih, delavnicah, ugotoviti trenutno stanje in morebitne želje članov kolektiva. Najprej smo obiskali delilnico v ŽIC, kjer kupujejo malice uslužbenci naše glavne pisarne ter še nekaterih sosednjih oddelkov, poleg njih pa učenci in ostali člani kolektiva ŽIC.

Z uslužbenci naše železarnice, ki stalno prihajajo v kantino ŽIC smo se pogovarjali kar v jedilnici. Na vprašanje, kaj menijo o novem načinu razdeljevanja malic so nam dejali, da je boljši in tudi sama hrana se precej razlikuje od prejšnje. Je bolj kalorična in tudi izbira je večja. Kar se

tiče izbire bi bila lahko še boljša, če bi delilke imele na razpolago vse tiste artikole, ki so napisani na seznamu jedil s priloženim cenikom. Ta seznam je bil izdan ob samem začetku poslovanja kantin. Kar zadeva hladna jedila, to je raznih konzerv, salam, sir in podobno, ni bilo večjih pripomb, pač pa bi želeli večjo izbiro toplih jedil. Za enkrat je na razpolago samo golaž, včasih tudi vampi in fižol. V letnem času bi bili močno zainteresirani za kupovanje vseh vrst sadja, ki ga pa za enkrat v delilnici še nismo videli. Tudi s klobasami so težave, predvsem zaradi njihove velikosti, čeprav je cena enaka, kot jih imajo v drugih gostinskih obratih, kjer prodajajo večje in boljše klobase.

Iz našega razgovora lahko napravimo zaključek, da ve-

čina uslužbencev, ki kupujejo malico v ŽIC, potrošijo od 110 do 140 din, kar zadostuje, toda vprašanje pa je, če takšna količina oziroma malica, ki jo lahko dobi v delilnici fizični delavec, tudi njemu odgovarja. Torej v delilnici ŽIC imajo naši uslužbenci največ pripomb k izbiri, ki je sicer dobra, toda bila bi lahko vsebinsko še bogatejša.

Med potjo v predelovalne obrate smo za mnenje o malicah, ki jih dobivamo v železarni od 1. junija, vprašali tudi vratarja. Službujoči vratar je dejal, da mu sedanji način ustreza mnogo bolj kot prejšnji. Zaradi slabega zdravstvenega stanja zelenjavnih in drugih juh skoraj ni mogel uživati, ker so bile preveč slane in papricirane. Zdaj kupuje v glavnem samo konzervirano hrano in se počuti bolje.

Z malicami zadovoljni toda...

Že sam pogled na delilnico v predelovalnih obratih nas je prepričal, da bo moralo vodstvo gostinske enote »Železar« nekaj ukreniti. Pred prodajnim pultom je stalo v vrsti kakih 60 delavcev. Tudi pogovori z delavci so se sukali največ okoli čakanja ter zamujanja delovnega časa na račun malic. Delavcem, ki delajo pri strojih v hladni valjarni in žičarni ter je njihovo delo normirano, prav gotovo ni vseeno koliko časa porabijo za malico. Prepričani so, da bi lahko stanje izboljšali, ter zmanjšali vrste čakajočih. Drugo vprašanje, ki so ga načeli v našem razgovoru delavci sami pa se nanaša na mleko in kavo. Včasih so dobivali mleko in kavo zastoj ter so jo posebno v poletnih mesecih, ko je vročina najvišja, popili neomejeno količino. Po no-

vem načinu morajo kavo in mleko plačevati z boni ali pa v gotovini. Ker jim bonov že itak primanjkuje, se morajo omejiti pri uživanju mleka in kave ter pijejo raje vodo, ki je zastoj. Lahko si predstavljamo, kako se počutijo od dela in vročine razgreti delavci. Na vsak način pa je možnost prehlada še večja. Eden od delavcev, s katerimi smo se pogovarjali v predelovalnih obratih, je pripomnil, da mu je prejšnji mesec zmanjkalo denarnih bonov skoraj za teden dni. Verjetno ta primer ni osamljen. Vsi so bili mnenja, da je 3.000 din v bonih premalo in bi dnevno potrebovali okrog 180 din, če bi hoteli zadostiti svojim potrebam ob težkem in napor nem fizičnem delu.

V predelovalnih obratih so med delavci tudi deljena mnenja kar se tiče malic.

Precej delavcev, med njimi je največ takih, ki se vozijo iz oddaljenih krajev, je bilo s prejšnjo malico bolj zadovoljnih. Na vprašanje, zakaj ne kupujejo toplih jedil tudi sedaj, so nam odgovorili, da jim tega ne dovoljuje ekonomska računica in bi jim v tem primeru zmanjkalo denarnih bonov. Merodajni službi, ki skrbi za kvalitetne malice tudi predlagajo, da naj bo kava boljša kot je bila v zadnjih dneh, in pa seveda odpravo dolgih vrst pred prodajnim pultom.

Želimo še večjo izbiro jedil

V žebljarni in cevarni smo se o novem načinu razdeljevanja malic pogovarjali z delavci, delovodji in nekaterimi uslužbenkami. Ob naših razgovorih smo dobili vtis, da je sedanji način malic boljši od prejšnjega, vendar pa bi bili člani obeh kolektivov še bolj zadovoljni, če bi s sodelovanjem vseh činiteljev v doglednem času uspelo rešiti osrednji problem, to je hitrejšo razdeljevanje malic. S čakanjem v dolgih vrstah naši sodelavci zamudijo precej več časa kot so ga porabili pri čakanju na topli obrok. So primeri, da delavci porabijo za malico tričetrt ure in tudi več. Na vprašanje kako odpraviti dolge vrste pred pulti so bili člani kolektiva, s katerimi smo se pogovarjali, mnenja, da bi morali v podjetju organizirati še več kantin, da bi s tem razbremenili predvsem tiste kantine, kjer dobivajo malico delavci iz več obratov (mehanična delavnica). V tej delilnici nekaterih jedil zmanjka že ob 9. uri, ko pridejo na vrsto naši žebjarji. Predvsem to velja za kruh in jogurt. V zadnjem času imajo v tej delilnici na razpolago

Ko se je nekaj po 10. uri število čakajočih delavcev za trenutek zmanjšalo, smo izkoristili priliko in vprašali za mnenje tudi delilke, ki so bile prav tedaj v službi. Za daljši razgovor seveda ni bilo časa; povedali sta nam le, da je stanje nevzdržno in da bo treba najti še eno delilko, ki bo pomagala, s tem bo tudi razdeljevanje malice v predelovalnih obratih potekalo mnogo hitreje. Tako bodo tudi delavci porabili manj časa za čakanje v dolgi vrsti.

le žemlje, medtem ko si mnogi naši delavci želijo kruh, ki ga pa ni. Kot na Javorniku in predelovalnih obratih se tudi v žebljarni pri- tožujejo nad klobasami, pogrešajo pa sadja, ki bi ga po njihovem mnenju po primer- nih cenah lahko prodali ve- like količine. Različna so tudi mnenja o zalogi čokola- de, keksov, bonbonov. Neka- teri trdijo, da bi bilo bolje, če bi imeli namesto teh artik- lov druge – predvsem take, ki jih lahko smatramo kot izdatno hrano za malico. V cevarni so ob našem razgo- voru tudi primerjali cene, ki so vpisane v ceniku jedil z dejanskimi cenami v delilni- cah ter s cenami, ki veljajo za iste artikole izven železar- ne. Ugotovili so razlike pri nekaterih prehrabnih art- iklih, ki jih delavci kupuje- jo za malico.

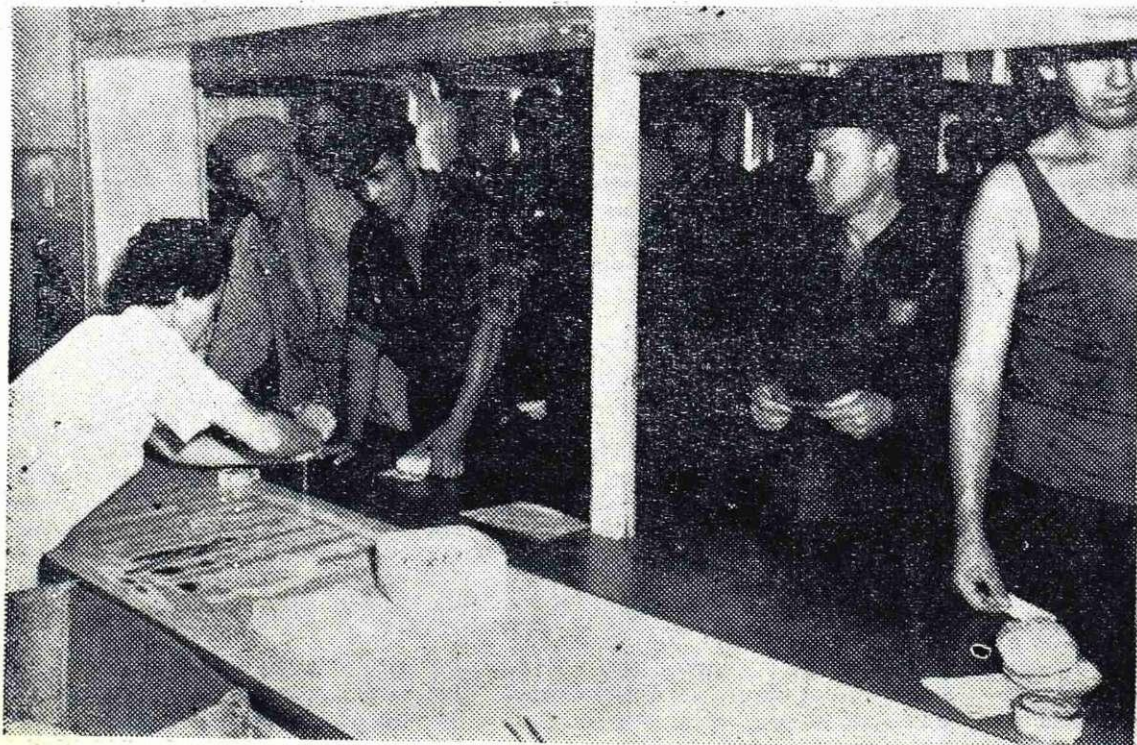
To so v glavnem podatki, ki smo jih dobili ob naših razgovorih v obratih. Seveda v tako kratkem času nismo mogli zbrati še več podatkov, ki bi vodstvu gostinske enote Železar pri organizaciji in razdeljevanju malic lahko predstavljali napotilo za ak-

Delilke malice v la. Takot v p vilo delavceve

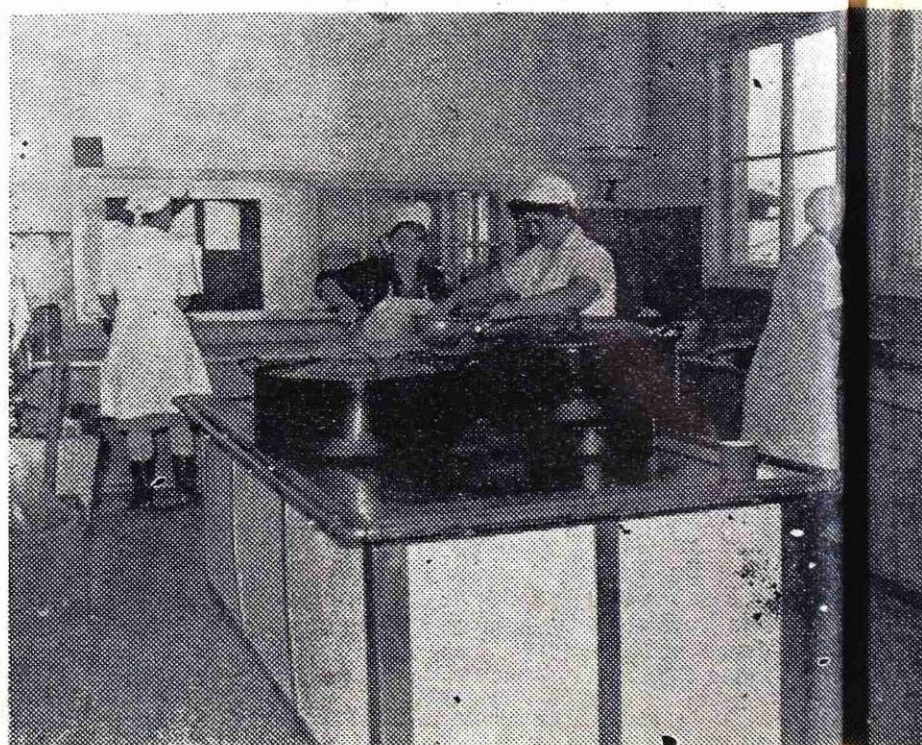
cijo. Ma bi lahko z d zirano to pri kolektivni pre in čak vrsta dajnimti. Če lišča omenja njih oih g bistvenazlikuj

Ve po: hladnih

Na Janiku sr goldanszmeni mnenjemalica valnihatih te 1300. (i obeh kupujemalico v je v nopravni larn. Javor: skoraj delavc mi smo pogov: licah, ali za čin ma ki je mesec e redk ki, ki je bil malica bliki to ka. Sko pri vs



Mnogi naši sodelavci želijo toplo hrano in pri tej želijo večjo izbiro. Za sedaj imajo na razpolago samo golaž in vampe.



Kuhinja na Straži. V tej kuhinji kuhajo topel obrok, čigar jedilce zelo golaž, vampi...



like sice v jedilnici upravne zgradbe valjarn na Javorniku imajo polne roke de-
Takot v predelovalnih obratih in še v nekaterih drugih delilnicah bo treba šte-
deli povečati ali pa na kak drug način izboljšati način razdeljevanja malic.

V delilnici ŽIC kupujejo malice naši uslužbenci. Poleg toplih jedil in konzervirane hra-
ne si v poletnih mesecih želijo tudi sadja. Take želje imajo tudi delavci iz ostalih
obratov naše železarn.

Ma bi te podatke nimo, da so v večini tisti
ko zli z dobro organi- člani kolektiva, ki jim seda-
mo a to pri vseh članih nji način malic bolj odgovar-
ektivki prejema jo bone ja kot topli obrok, še bolj pa
čakajo vrstah pred pro- bodo zadovoljni takrat, ko
nimimti. Čeprav se sta- bodo imeli na razpolago večjo
a ozmenja v posamez- izbiro jedil in ko bodo za
obah glede malic malico porabili manj delov-
tvenozlikujejo pa me- nega časa.

epozornosti kvaliteti ladih in toplih jedil

Ja Javniku smo se na po-
danskimni zanimali za
enje malicah v vzdrže-
nih otih ter v valjarni
0. Či obeh kolektivov
pujejalico v kantini, ki
v notravnih zgradbi va-
m. Javorniku so se
raj delavci, s kateri-
smo pogovarjali o ma-
h, očeli za sedanj na-
maliku je v praksi en
sec in redki so bili ta-
ki ki je bila bolj všeč
lica veliki toplega obro-
Skor pri vseh delavcih

smo dobili podobne odgovore:
»Sedanja malica je boljša,
ker lahko izbiramo po želji
in nismo odvisni od enotno
pripravljenih juh tako kot
prej.« Kakor v drugih obra-
tih tudi na Javorniku želijo
še večjo izbiro jedil. Morda
bi za tiste, ki se vozijo z vla-
ki in ki si želijo toplih jedil
na Javorniku uvedli jedilnico,
kjer bi lahko dobili želeno
topla jedila, seveda po neko-
liko nižjih cenah. Pravzaprav
naj bi bile te cene prilagoje-
ne kvaliteti toplih jedil. Tu-
di sedaj lahko dobivajo de-
lavci na Javorniku kot tu-
di v drugih delilnicah v Že-
lezarni topla jedila (go-
laž, vampi), vendar se do-
gaja, da so ta jedila včasih
bolj hladna kot topla. Morda
bi kazalo posvetiti večjo skrb
malicam na nočni izmeni, ker
je bilo že nekaj primerov, da
je prav na tej, za delavce naj-
bolj naporni izmeni, zmanj-
kalo kruha.

Vzdrževalci na Javorniku k
malicam niso imeli večjih
pripomb, toda želijo pojasnil,
kako je z boni v času dopu-
stov ali bolovanj. Nekateri
namreč trdijo, da člani kolek-
tiva v času dopustov in bole-
zenske odsotnosti niso upra-
vičeni do prejemanja bonov.

V valjarni 1300 predlagajo,
da bi morda pri razdeljeva-
nju bonov za malico napavi-
li majhno diferenciacijo, ta-
ko da bi delavci, ki delajo na
vročini in imajo fizično težko
in naporno delo, dobi-
vali 3.500 ali še več bonov,

Iztržek v juniju 22 milijonov din

Potem ko smo obiskali nekatere naše kantine,
obrate in oddelke ter se pogovarjali s člani kolektiva
o malicah, ki jih že mesec dni v železarni dobivamo po
novem načinu, smo se oglasili še pri vodstvu gostin-
ske enote »Železar«. Prosili smo, naj nam povedo ne-
kaj svojih zapažanj po enomesečnem poslovanju v
kantini. Na naše vprašanje smo prejeli naslednji od-
govor:

»Najprej smo ugotovili, da
moramo čas poslovanja kan-
tin podaljšati na dopoldan-
ski izmeni za 1 uro. Verjet-
no so člani kolektiva že opa-
zili, da so z 9. julijem kanti-
ne začele poslovati že ob 7.
uri zjutraj. Prav tako bomo
morali povečati število kan-
tin, ki bodo obratovala ob
nedeljah. **Praksa tudi kaže,**
da se bomo morali organizi-
rano pripraviti na razdelje-
vanje tople hrane, kar bo
prišlo še posebej do veljave
v zimskem in jesenskem ča-
su. To bo verjetno tudi
osrednja naloga vseh, ki so
zaposleni pri organizaciji in
tehnični izvedbi razdeljeva-
nja malic v Železarni. Morda
ne bo odveč, če opozori-
mo naše sodelavce, da je bo-
lje če v določenih primerih
reklamirajo v kantini na li-

cu mesta, ne pa da se tele-
fonično obračajo na vodstvo
gostinske enote »Železar«.

V prvih dneh poslovanja
smo imeli nekaj težav glede
reda v posameznih delilnicah
oz. kantinah, zdaj pa se stan-
je že izboljšuje. Računamo,
da bo z uvedbo podaljšanja
poslovanja kantin tudi ta
problem v celoti rešen. Zna-
no je tudi, da se delavci in
uslužbenci, ki dobivajo ma-
lico v naših kantinah prito-
žujejo zaradi dolgega čaka-
nja. Čakanje v vrsti pred
prodajnim pultom gotovo ni
prijetno, da pa bi problem
hitrejšega razdeljevanja ma-
lic in nepotrebne čakanja
čimprej rešili, morajo svojo
vlogo opraviti tudi delovod-
je ter vodstva posameznih
obratov. Za nov način raz-
deljevanja malic bi morali

biti v večji meri zainteresi-
rani tudi sindikalni odbori
v obratih ter samoupravni
organi v Železarni, saj ven-
dar ne more biti vseeno ko-
liko časa porabimo na račun
malic.

Morda bi kazalo v naših
kantinah ustanoviti odbore
iz vrst članov kolektiva, ki
bi skrbeli za red in čistočo
ter za reševanje ostalih pro-
blemov. V nekaterih naših
jedilnicah ljudje ne poznajo
reda in čistoče, saj po mali-
ci puščajo konzervne škatle,
razne izpraznjene zavitke,
papir in druge odpadke, kar
na mizah in tako dajejo še
več nepotrebne dela zapo-
slenemu osebju v kantinah.

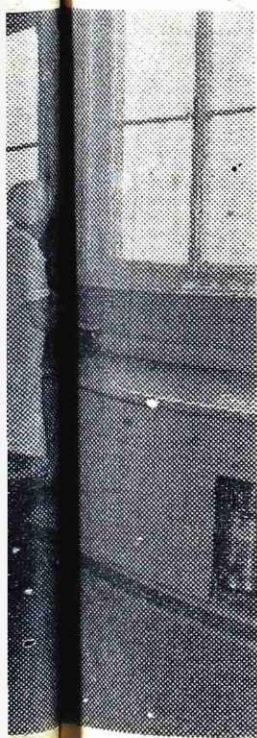
Seveda imamo tudi težave
z zaposlenim kadrom pri
razdeljevanju malic. Ljudje,
ki so zaposleni pri tem de-
lu, namreč nimajo potrebne
predizobrazbe, samo delo pa
sodi v trgovsko-gostinsko de-
javnost. Zaenkrat si poma-
gamo s seminarji in tečaji,
vendar upamo, da bo tudi
to vprašanje v doglednem
času tudi rešili. Da bi pri-
kazali delo v naših kantinah
naj v ilustracijo navedemo
nekaj podatkov:

kot je bilo že v Železarni
zapisano, obratuje v naši že-
lezarni 10 kantin. V juniju
so iztržili 22 milijonov 558
tisoč 365 dinarjev prometa,
od tega v denarnih bonih
19.542.595 din. Zanimive so
tudi količine prodanega ma-
teriala, ki ga delavci kupu-
jejo v obliki malic na vseh
3 izmenah. Tako smo v ju-
niju porabili:

kruha — 15.374 kg
žemelj — 52.940 kom.
klobas — 15.820 kom.
reberc — 1.576 kg
salama — 2.198 kg
mleko — 6.990 l
črna kava — 7.260 l
bonboni — 413 kg
čokolada — 7.993 kg
jetrna pasteta — 33.900 kom

slanina — 158 kg
malinovec — 635 l
radenska voda — 7.710 l
oranžada — 60.560 steklenic
a 3 dcl
fileti — 1.899 kom.
sardine — 21.254 kom.
Topla jedila
golaž mali — 1.840 porcij
golaž veliki — 2.865 porcij
vampi — 945 porcij
fižol - solata — 5.315 porcij
obara — 1.180 porcij
srbski pasulj — 809 porcij

Zelo pomembna ugotovitev
je, da v železarni nujno po-
trebujemo večji prostor s
samopostrežnimi linijami. S
tem bi lahko rešili celo vr-
sto problemov, razdeljevanje
malic bi bilo mnogo hitrejše
kot danes, število zaposle-
nih pa bi lahko zmanjšali za
70%. S tem bi dosegli glavni
namen, da bi v krajšem ča-
su lahko postregli večjemu
številu ljudi. Ob zaključku
še pojasnilo glede nabave ne-
katerih živilskih artiklov
(jogurt in hamburger slani-
na). Teh živilskih artiklov
pogosto ne moremo dobiti v
zadostnih količinah na raz-
polago že pri naših dobavi-
teljih, v skrbeh pa smo tudi
kako bo naša pekarna v pri-
hodnje zmogla zadostiti naš-
im željam po kruhu v tako
velikih količinah. Skratka,
razumeti je treba, da nov
način malic, ki smo ga uve-
dli v juniju predstavlja do-
ločeno izboljšanje v doseda-
njem načinu prehrane naš-
ih delavcev, vendar pa tak
način razdeljevanja malic
terja od nas vseh povečanih
naporov. Zaenkrat je pri pri-
pravi ter razdeljevanju ma-
lic zaposlenih 44 ljudi, ki le
s težavo zmorejo vsak dan
delo, ki ni majhno. V koli-
kor bi se odločili za večji
prostor ter samopostrežne
linije, potem upamo, da bo-
mo našo nalogo rešili v za-
dovoljstvo vseh članov kole-
ktiva, ki želijo, da bi nji-
hove malice bile čim bolj iz-
datne in ob čim večji izbiri
ter ob manjši porabi drago-
cenega delovnega časa.



edilnica zelo skromen:

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »Radio«
13. do 15. julija italijanski CS barvni film OSVAJALEC MORACAIBA. Predstave 13. in 14. julija ob 18. in 20. uri, 15. julija ob 19. uri.
16. in 17. julija francoski film POTEPENCI, ob 19. uri.
18. in 19. julija francoski film ZAUPNIK TEH ŽENA, ob 19. uri.
20. julija angleški barvni film OBOROŽENO ROPANJE, ob 18. in 20. uri.

Kino »Plavž«
13. in 14. julija sovjetski film IVANOVO OTROŠTVO, ob 18. in 20. uri.
15. in 16. julija italijanski barvni film OSVAJALEC MORACAIBA, ob 18. in 20. uri.

18. in 19. julija francoski film POTEPENCI, ob 20. uri.
20. julija francoski film ZAUPNIK TEH ŽENA, ob 18. in 20. uri.

Kino »Žirovnica«
13. julija sovjetski barvni film OPERACIJA DEDIŠČINA, ob 18. in 20. uri.
14. julija angleški film NEZADRŽLJIVI, ob 18. in 20. uri.
17. julija italijanski barvni CS film OSVAJALEC MORACAIBA, ob 18. in 20. uri.
20. julija francoski film POTEPENCI, ob 18. in 20. uri.

Kino »Dovje«
13. julija angleški film NEZADRŽLJIVI, ob 18. in 20. uri.
14. julija sovjetski barvni film OPERACIJA DEDIŠČINA, ob 18. in 20. uri.
18. julija italij. CS barvni film OSVAJALEC MORACAIBA, ob 18. in 20. uri.
20. julija sovj. film IVANOVO OTROŠTVO, ob 18. in 20. uri.

Kino »Koroška Bela«
13. julija mehiški barvni film JAZ SEM PUSTOLOVEC, ob 18. in 20. uri.
14. julija francoski film POTEPENCI, ob 18. in 20. uri.
15. julija sovjetski film IVANOVO OTROŠTVO, ob 18. in 20. uri.
20. julija italijanski CS barvni film OSVAJALEC MORACAIBA, ob 18. in 20. uri.

Kino »Kranjska gora«
13. julija franc. film POTEPENCI, ob 18. in 20. uri.
14. julija mehiški barvni film JAZ SEM PUSTOLOVEC, ob 18. in 20. uri.
17. julija sovj. film IVANOVO OTROŠTVO, ob 18. in 20. uri.
20. julija madžarski film MAJSKE SLANE, ob 18. in 20. uri.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 12. julija od 12. ure do 19. julija do 12. ure.

Zahodni del Jesenic: dr. MIHAEL SAJEVEC, Jesenice, Tavčarjeva 2, tel. 04 - rešilna postaja Jesenice.

Vzhodni del Jesenic: dr. STANKA ROSENSTEIN, Jesenice, Cesta bratov Stražarjev, tel. 245 - int. ŽJ 733.

Jeseniški svobodaši v Podvinu

Na praznik dneva borca sta priredila kolektiv počitniškega doma v Podvinu in sindikalna podružnica podjetja »Mesnina« v Zalogu srečanje delovnih kolektivov. Že v dopoldanskih urah se je udeležilo prve tovrstne prireditve mnogo članov delovnih kolektivov ljubljanskega okraja. Popoldne pa je bilo v Podvinu več tisoč izletnikov, ki so bili postreženi z odlično pripravljenimi prigrizki in dobro kapljico. Za ples in zabavo je skrbel jeseniški instrumentalni kvintet, za kulturno razvedrilo pa ansambel narodnih plesov in komorni zbor Svobode Jesenice. Priredila sta

Naši šahisti v Zahodni Nemčiji

Prvo moštvo jeseniškega šahovskega društva je v dneh od 28. junija do 3. julija gostovalo na povabilo šahovskih klubov iz Hamburga, Bremena in Dehrna na Lahni v Zahodni Nemčiji.

Dvoboj z moštvom šahovskega kluba 1830 iz Hamburga, to je z večkratnim državnim prvakom, je bil pravzaprav povratno srečanje, saj so šahisti iz Hamburga že lani gostovali na Jesenicah.

ŠAH

Za takratni poraz 3½ : 4½ so se šahisti iz Hamburga Jeseničanom krepko oddolžili in jih premagali s 5:3. V Bremenu so Jeseničani nastopili proti moštvi »S. V. WERDER BREMEN«, z desetimi igralci in zmagali z rezultatom 7½ : 2½. V malem mestu Dehrna so Jeseničani igrali proti moštvi »TURM« z vsemi 11 igralci. Moštvo »Turm« prireja vsako leto šahovske festivale z mednarodno udeležbo. Naši šahisti so bili v tem srečanju uspešni in so zmagali z rezultatom 7½ : 3½. V moštvi domačih šahistov je sodelovalo večke napravil in jih uredil, S

gostov iz Frankfurta, tako da delo jeseniških šahistov ni bilo lahko, kot kaže rezultat, saj je šahovski prvak Slovenije Vošpernik, ki je igral na prvi deski za moštvo Jesenic izsilil komaj remi.

Jeseničani so bili povsod pristržno sprejeti, še posebej pa so se potrudili gostitelji v Bremenu, ki so na čast Jeseničanom priredili družabni večer. Družabnega večera se je udeležilo veliko število članov šahovskega kluba in športnega društva »S. V. WERDER BREMEN« z družinami. Jeseničanom je bolj ugajalo dobro bremensko pivo, kakor pa pečene jegulje, ki so jih servirali kot specialiteto. Posebno doživetje na večeru pa je bilo prikazovanje barvnih diapozitivov, ki so jih posneli na Bledu in v Postojni letos v maju, ko je bil na Bledu šahovski festival, ki sta se ga udeležili tudi dve ekipi iz Bremena. Med udeleženci je bil takrat tudi g. Welner, ki je posnetki tudi g. Welner, ki je posnetki

hvale vrednim komentarjem je tako posređoval lepote naše domovine in delal lepo uslugo našemu turizmu. Ob koncu torej lahko zaključimo, da je bilo gostovanje jeseniških šahistov uspešno, kljub porazu v Hamburgu.

V. K.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega najdražjega sinčka

LEONA

se pristržno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in vsem, ki so nam izrekli sožalje in stali ob strani v najtežjem trenutku.

Iskreno se zahvaljujemo za vso naklonjenost sosedom, vsem pa za vence in cvetje in za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Neutolažljiva družina
URSIC

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše dobre mame

MARIJE SEBOT

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancom in sosedom za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo dr. Tancarju za požrtvovalno nego v času njene bolezni, jeseniški godbi in vsem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih.

ZALUJOCI: hčerka
Dragica, por. Smolej,
zet Ivan in vnuk Janez



31.
Dečki so odšli na Ajdovski gradec in posedli po vrhu. Drejc jim je razložil, kaj so mu naročili partizani. Potem so bili tiho in so dolgo zrlj proti bitenjski cerkvi in v zelene savske tolmune. »Naša imena morajo biti taka, da bodo nekaj pomenila,« je pretrgal molk Tina. »Da, ob njih naj bi vsakdo začutil, da hočemo pregnati Nemce,« je odvrnil Miha. Čez dolgo so se odločili. Samo Drejc se je posrečilo dobiti zares pomenljivo ime. »Črtomir bom,« je rekel. Tina je postal Izidor, Miha pa se je režal in jima dejal: »Jaz pa že imam ime. Marko sem. Moj oče je aktivist in v naši družini nima nihče več svojega pravega imena.«



32.
Drejc je bil sprva hud na Marka in mu je očital, zakaj ni povedal, da že ima zvezo s partizani. »Vidiš, to je pa konspiracija — tajnost,« ga je poučil Marko. »Tako kakor jaz nisem nikomur povedal, da pri nas že sodelujemo s partizani, tudi vidva ne smeta nikdar črhniti besedice. Tisto z zemljevidom in plakatom je bilo dobro, samo obnašala sta se vidva potem tako, da je vsakdo lahko vedel, da sta vidva napravila. Odslej bomo delali še bolj tajno. Dečka sta onemela od presenečenja in samo še pokimala, Marko pa je dejal: »Jutri popoldne se dobimo ob treh na železniški postaji. Se bomo še malo oborožili.«



33.
Postajni skladiščnik je bil hud nacist, čeprav je bil doma ob Dravi in je znal slovensko. Marko je bil izvoval, da nosi revolver in da ima za omaro prislono puško. Črtomirju in Izidorju je na hitro razložil svoj načrt. Ju postavil na stražo in naročil Izidorju, naj stopi na železnicke grablje ter naj začne kar moč mika in glasno jokati, če bi se skladiščnik prehitro vrnil. Počakal je, da so delavci položili vagon zabojev in da je odšel skladiščnik s kletkami in plombami iz pisarne. Ko so treščila vrata vagona, je odprl Marko vrata pisarne, potegnil izza omare puško, in iz nize revolver, planil čez dvorišče in ju spustil v smetiščno jamo.

Personalne vesti

Za čas od 16. do 29. junija 1963:

41 sprejetih delavcev, 40 obračunanih delavcev in 2 obračunana uslužbenca.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI SODELAVCI:

Ignac Frelj, 1904, martina - v ZJ 13 let in pol; Franc Kokali, 1909, cevna - v ZJ 22 let in pol; Janez Rekar, 1907, gradbeni oddelek - v ZJ 20 let; Pavla Polak, 1915, šamotarna - v ZJ 17 let; Matija Pretnar, 1908, valjarna 2400 - v ZJ 38 let; Blaž Vodnjov, 1907, predelovalni obrati - v ZJ 27 let; Franc Lešnjak, 1908, žična valjarna - v ZJ 26 let.

POROČILI SO SE:

Marija Košir, kadrovske sektor - z Milanom Likozarjem; inž. Leon Mesarič, predelovalni obrati - z Marijo Resnik; Julijana Kejžar, gospodarsko-računski sektor - z Ludvikom Slamnikom.

RODILI SO SE:

Janezu Katniku, IBM - deklica; Polonci Zorman, tekači - deklica; Majdi Bulovec, splošni sektor - deklica; Bogi Vengar, OTK - deček; Antonu Mesariču, gospodarsko-računski sektor - deček; Danici Muhič, gospodarsko-računski sektor - deček; Zuhdiju Begoviču, javornik I, lahka proga - deklica; Sabini Pintarič, hladna valjarna - deklica; Simonu Fonu, cevna - deček; Ibrahimu Muharemoviču, elektropeč - deklica.

ZELEZAR - Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice - Ureja redakcijski odbor - Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 - Tisk CP - Gorenjski tisk.

EE valjarna 2400

16. redna seja DSEE

Tudi na 16. redni seji DS EE valjarne 2400, ki je bila 27. junija so pregledali sklepe prejšnjega zasedanja ter markantne pokazatelje iz proizvodnje, poleg tega pa so obravnavali še nekatera kadrovska vprašanja. Poleg članov DS se je seje udeležil tudi obratovodja vzdrževalnih obratov Javornik tov. Iskra. Ta je člane DS seznanil s poslovanjem in problemi vzdrževanja valjarn oz. obratov, ki skrbijo zato, da delo poteka brez večjih zastojev in motenj. Iz razprave tov. Iskre je bilo razvidno, da imajo vzdrževalci precej težav v proizvodnih obratih, toda kljub vsem težavam so s poslovanjem obrata kar zadovoljni. Tovariš Iskra je tudi opozoril na nove strojne naprave, ki jih je v valjarnah kar precej in terjajo od vzdrževalcev, da morajo delo opraviti kar najbolj precizno.

V že omenjenem razgovoru se je tov. Iskra zadržal še pri knjigovodskem poslovanju svojega obrata in remontnih delih ter nedeljskih popravilih. Pri tem je tudi

pohvalil lepo urejeno skladišče rezervnih delov.

V razgovoru, ki so ga imeli v zvezi z vzdrževanjem naprav v valjarni 2400 so člani DS EE opozorili na pogosto zamenjavo motorjev na žerjavih. Ugotovili so da so motorji na žerjavih zelo obremenjeni, nekateri izmed njih pa tudi zelo stari, tako da je njihova moč zelo slaba. Prav tako so ugotovili, da so takšni razgovori zelo koristni, tov. Iskra pa je dejal, da je na takšnih razgovorih v kolikor bi jih organizirali pripravljen še sodelovati in želel, da vzdrževalce pravočasno obvestijo o vseh problemih in težavah, do katerih pride med proizvodnjo ter bi jih vzdrževalci s svojim posredovanjem in znanjem lahko uspešno rešili.

Na seji so sprejeli tudi nekaj sklepov. Omenimo le, da so povišali tarifne postavke prvemu in drugemu rezalcu na Sack škrajah, za novega delovodjo v adjustaži pa so imenovali tov. Martina Žvaba.



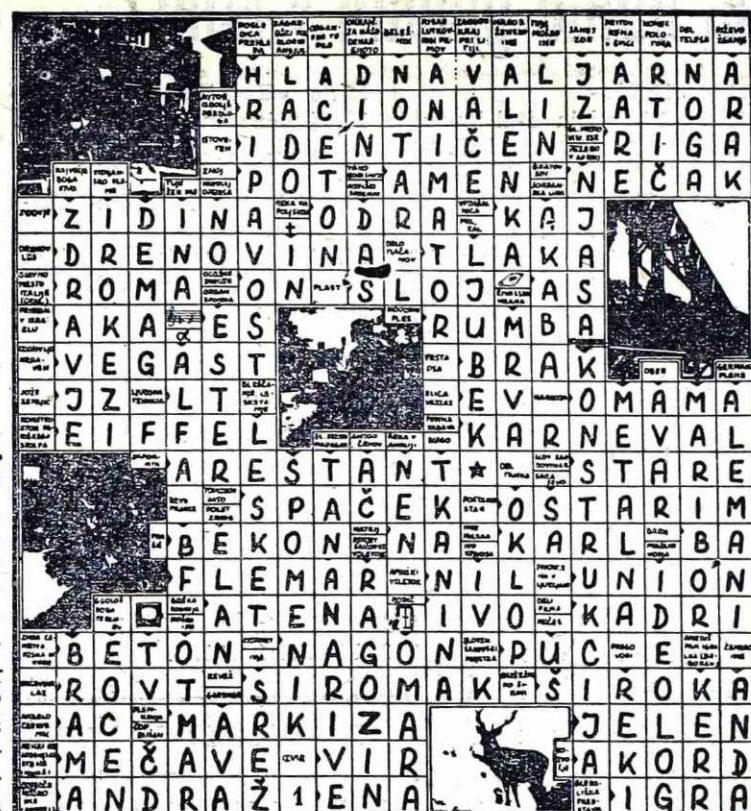
ARGENTINA. - V argentinški železarni Altos Hornos Guemes plant at Salta je začel obratovati prvi plavž, ob koncu tega leta pa bo začel obratovati tudi drugi. Zgradilo ju je zahodnonemško podjetje Demag iz Duisburga, ki nudi tudi vso tehnično pomoč ob začetku obratovanja.

ŠVEDSKA. V preteklem letu je Švedska izvozila skupaj 678.000 ton končnih železarskih izdelkov, kar je za 53.000 ton več kot v l. 1961. Izvoz grodlja je v primerjavi z letom 1961 padel od 56.000 t na 35.000 t in prav tako je

nižji tudi izvoz železne rude za 868.000 ton, na 19.4 milijona ton, medtem ko je izvoz železne gobe ostal na isti ravni, v višini 29.000 ton.

ŠPANIJA. V železarni Sociedad Metalurgica Duro Felguera at Oviedo bo zgradilo britansko podjetje Huntigton, Heberlein & Co novo aglomeracijsko napravo, ki bo imela dnevno zmogljivost 1.500 ton aglomerata.

INDIJA. V tej azijski državi so proizvedle železarne v letu 1962 skupno 4.9 milijona ton surovega jekla, kar je za 900.000 ton več kot v l. 1961.



Izžrebali smo nagrajence nagradne križanke

V sredo je žrebna komisija, ki so jo sestavljali Lidija Vrdoljak, Metka Kovač, Ziga Prestor in Viktor Krevsel izžrebala nagrajence nagradne križanke, objavljene za dan borca.

Izžrebani so bili naslednji reševalci:

3000 din prejme IRENA VOVK - oddelek za obračun osebnih dohodkov;

2000 din prejme FRANCKA JAKOPIČ - finančno knjigovodstvo;

Po 1000 din prejmejo MARIJA VINDIŠAR - IBM; VOJKO KEPIC - jeklovlek; ZINKA AŽMAN - PEO; TINE ŽVEGLJ - knjigovodstvo strojno energetskih obratov; JOŽE TREBUŠAK - elektrodavnica; JOŽE SVETINA - vodstvo valjarn; VINKO JORDAN - javornik II; FRANC ŽVAN - VP 1159/922 Lovran; IVAN KOMEL - instalacija Jesenice; CILKA SVETINA - centralna priprava dela.

Nagrajencem iskreno čestitamo in jih vabimo, da dvignejo nagrade osebno v blagajni Železarne Jesenice od ponedeljka naprej.

Tehnični feljton

Skaja pri ogrevanju bram v potisni peči

Valjavska skaja nastane kot posledica oksidacije železa z dimnimi plini pri ogrevanju bram in ingotov v pečeh. Pri tem se spoji kisik iz dimnih plinov z železom ter tvori okoli 1 milimeter debelo krhko skorjo, ki se pri valjanju lomi in odpade s površine.

Skaja je za valjarne zelo neprijetna iz več razlogov. Najprej pomeni določeno izgubo na teži samih blokov, ker del železa oksidira in je teža zvaljanega materiala zaradi tega manjša kot teža blokov pred ogrevanjem. Druga neprijetna stran skaje je v tem, da jo lahko med va-

ljanjem zavaljamo na površino izvaljanega materiala in povzroči površinsko napako. Povzroča pa težave tudi pri nadaljnji predelavi valjanega materiala v končne izdelke in so potrebni posebni postopki za njeno odstranjevanje.

Zato so v neki inozemski železarni temeljito analizirali, pod kakšnimi pogoji nastane skaja pri ogrevanju bram v potisni peči. Pri tem so ločili kvaliteto jekla z ozirom na vrsto dezoksidacije na nepomirjeno, pomirjeno z aluminijem in pomirjeno s silicijem. Pri preiskavah so predvsem upoštevali temperaturo

valjanja, čas zadrževanja bram in pogoje kurjenja v potisni peči in debelino ter količino nastale skaje.

Rezultati teh raziskav so pokazali, da nastane največ skaje pri ogrevanju blokov iz nepomirjenega jekla, nato sledi z aluminijem pomirjeno in končno s silicijem pomirjeno jeklo. Debelina sloja skaje je bila na zgornjem delu bloka v povprečju pri prvem 1,3 mm, pri drugem 1,1 mm in pri tretjem 0,95 mm. Tudi ostali pokazatelji, ki so upoštevali izgubo v teži skaje na cm², so pokazali enak vrstni red kot pri debelini.

Razlog za to razliko pri nastali skaji z ozirom na način pomirjenja jekla je v tem, da dodatek dezoksidacijskih sredstev zniža oksidacijsko hitrost železa pri ogrevanju v valjavski peči in je

pri tem silicij uspešnejši kot aluminij. Zanimivo je, da ni ugotovili vpliva teže ali dimenzije brame na nastanek skaje, ali pa so ta vpliv prekrili drugi vplivi.

Z ozirom na vrsto uporabljenega goriva so ugotovili, da nastane več skaje pri uporabi mazuta kot pa pri uporabi mešanice koksarniškega in plavžarskega plina. Vzrok za to je v večji količini ogljikovega dioksida v dimnih plinih pri uporabi mazuta in v dejstvu, da je potisna peč, ogrevana z mešanico plina, obratovala z največjo možno storitvijo. S tem je bil čas ogrevanja bram v tej peči krajši in temperatura bram pri valjanju nekoliko nižja, kar je oboje vplivalo na manjšo količino skaje. V splošnem pa so ugotovili, da je atmosfera v peči, kurjeni

z mazutom, bolj oksidacijska in s tem bolj primerna za nastanek skaje kot pa v peči, kurjeni s plinsko mešanico.

Precejšen vpliv na nastanek skaje ima tudi količina vodne pare v dimnih plinih, kajti čimveč jo je, tem boljši so pogoji za oksidacijo. Posebno so to ugotovili pri kurjenju mazuta, ko so bili pogoji v vsakem oziru ugodnejši kot pri mešanici koksarniškega in plavžarskega plina.

Iz vsega tega sledi, da ima na količino nastale skaje pri ogrevanju blokov v valjavskih pečeh poleg pogojev kurjenja in časa tudi precejšen vpliv kvaliteta jekla z ozirom na stopnjo in vrsto dezoksidacije.